

**A ZÖLDHARCOSOK
LEGENDÁJA**

A ZÖLDHARCOSOK LEGENDÁJA

Egon amióta az eszét tudta, egy olyan városban lakott, ahol minden szürke volt, minden utca, minden ház, mintha minden kifakult volna réges-rég. Persze, volt néhány szikkadt park és pár nyeszlett fa, de az évek alatt egyre több szemét lett körülöttük és már senki nem emlékezett, talán csak a nagyon öregek, hogy milyenek voltak a bokrok, a virágok és milyen az, amikor igazi zöld fűben heverészik az ember. A játszótéren annyi üres mosószeres flakon volt, hogy nem lehetett rendesen hintázni, a dombról képtelenség volt legurulni a törött villanykörték miatt és a város főterén is oldalazva jártak az emberek, hogy elférjenek a sok kidobott pizzásdoboztól.

Egyik nap az iskolából tartott hazafelé, fancsali képpel bandukolt az utcán, rugdosta maga előtt a műanyag palackokat, mintha focilabdák lennének, közben azon rágódott, hogy mennyi mindent kell még csinálnia otthon, legalább három oldal a matek házi, magyarból verset adtak fel és már napok óta könyörögnek a szülei, hogy rakjon rendet az íróasztalán. Sóhajtott, nem értik, hogy az íróasztala pont úgy néz ki, ahogy kell, jobb nem változtatni rajta.

Mikor már épp nagyon megsajnálta magát, elfutott mellette a két legjobb barátja, Copfos Lenke és Barni, akinek mindig távcső volt a nyakában.

„Most azonnal megyünk a régi patakhoz, Barni megtanulta, hogy kell a pocsolnyában kacsázni” – hadarta Lenke, és már rohantak is tovább, mire Egon bármit is mondhatott volna.

Mit lehet ilyenkor tenni? Egon eltöprengett a lehetőségein, de természetesen nem akart kimaradni a dologból. Mire odaért a régi patakhoz, amit persze jóindulattal neveztek annak, mert sok víz nem volt benne, Lenke már kölcsönkérte a távcsövet és nagy szakértelemmel válogatta a kavicsokat, Barni pedig hivatásos kacsázóként lendítette a karját, hogy begyakorolja a legújabb, iszonyú fontos tudományát. Egónak sem kellett sok, ledobta a táskáját és belevetette magát a megfelelő kavics keresésébe. A sok eldobált kupak és üdítő doboz között ez nem volt könnyű feladat. Egyszer csak megakadt a szeme egy szépen csillogó, nagy kavicson, ami be volt szorulva a szemétkupac alá. Feltúrta a pulóverét, nekiveselkedett és kihúzta, majd büszkén kurjantva mutatta fel a többieknek.

„Ehhez mit szóltok? Na ez, ez aztán kavics, fogadjunk, hogy nem láttatok még ilyet!”

Ekkor legnagyobb meglepetésére, a kavics megszólalt.

„Ilyet biztos nem...”

Egon ijedtében felordított, majd eldobta a kavicsot, és kikerekedett szemmel csak annyit bírt mondani, hogy:

„De hisz ez beszél!”

Copfos Lenke és Barni hátrahőköltek, mert a kavics nemhogy beszélt, de ráadásul mozgott is.

Egon, aki nem volt félős, simán kiment éjszaka a mosdóba, anélkül, hogy felkapcsolta volna a villanyt, most megszólalni nem bírt, csak rémülten várta, hogy mi fog történni.

Tatu mester, mert így hívták a kavicsot, de hát nyilván nem kavics volt, hanem egy tatu, leporolta magát, majd úgy mutatkozott be, hogy ő a Föld egyik őrzője. Egon, Lenke és Barni megkövülten néztek rá, majd egymásra, aztán Lenkéből kitört a röhögés.

„Aha, persze, én meg a csokis drázsék királynője vagyok.”

„Én meg a kacszás világbajnoka” tett rá egy lapáttal Barni és hápogott kettőt.

Egyedül Egon állt szótlanul, már annyira nem megijedve, méregette Tatu mestert és azon gondolkodott, hogy mit jelent az, hogy valaki a Föld őrzője. Jelentőségteljesnek hangzott, tetszett neki. Tatu mester végtelen türelemmel megvárta, amíg Copfos Lenke és Barni kinevetik magukat, majd így szólt.

„Jelentkezőket keresek a Zöldharcosok csapatába, valaki esetleg szeretne hős lenni? Persze, csak ha épp nincs fontosabb dolgotok”

Egon izgatottan nyelt egyet, régóta gondolkodott már azon, hogy jó lenne valahogy hősnek lenni, de olyan bonyolultnak tűnt a dolog, meg aztán azt se tudta, hogy kezdjen hozzá. Összeszedte minden bátorságát és megkérdezte.

„Kik azok a Zöldharcosok?”

Tatu mester szomorúan körbemutatott.

„Szerintetek oké, hogy minden teli van szeméttel?”

Lenke megvonta a vállát.

„Hát, ez van. Nem tudunk mit csinálni”

Tatu mester megrázta a fejét.

„Nem, ez így nincs jól. Tudjátok mi az a szelektív hulladékgyűjtés? Amikor valaki a számára felesleges, de hasznosítható anyagokat külön gyűjti és megfelelő módon adja tovább hasznosításra. Sajnos az emberek nem megfelelően gyűjtik a hulladékot, emiatt a földünk veszélyben van, teljesen el fogja nyelni a szemét. A Zöldharcosok küldetése, hogy megmentsek a bolygót.”

Egon fejében cikáztak a gondolatok, elképzelte magát Zöldharcosként. Fú, mennyire menő lenne, nagyon megtetszett neki az ötlet. Észre se vette, de már fel is tette a kezét, pont, mint az iskolában.

„Én lehetek Zöldharcos?”

Lenke és Barni elképedve néztek rá, majd, hogy ki ne maradjanak a kalandból, ők is sietve jelentkeztek és egymás szavába vágva kérdeztek.

„Mit kell csinálnunk?” „Veszélyes lesz?” „Kapunk oklevelet?”

„Vihetem a távcsöveget?” „Találkozunk Pókemberrel közben?”

Tatu mester elégedetten elmosolyodott, megköszönte a torkát, majd előhúzott egy táskát. „Bárki lehet Zöldharcos, de nem lesz egyszerű a küldetésetek, mert fel kell másznotok a Fémek Hegyére, be kell menetek a Műanyag Erdőbe, át kell hajóznotok a Papírtengeren, lesz tanulnivalótok a Komposzt Szigeten is és vár rátok egy kihívás az Üvegtavon.”

„Oké, nem gond, és ezeket hol találjuk?”

„A táskában.”

Egon, Lenke és Barni úgy néztek Tatu mesterre, mintha megbolondult volna. Majd a táskára. Majd Tatu mesterre. Majd a táskára. Nem értették. Mégis, hogyan?

„Ez egy varázstáska, belül sokkal több tudás van, mint az látszik kívülről. Ha megtanuljátok, hogyan kell szelektíven gyűjteni minden hulladékot, akkor ti is Zöldharcosok lesztek. De ne felejtsetek, ha kijöttök azelőtt, hogy mindent megtanultatok volna, az egész világot végleg beborítja majd a szemét.”

Egon, Lenke és Barni egymásra néztek, ez igazán hősies küldetés, micsoda szerencse, hogy pont most jöttek le a patakhöz, végre megmutathatják, hogy mire képesek. Bólintottak, ha törik, ha szakad, Zöldharcosok lesznek, úgyhogy megfogták egymás kezét és libasorban bemásztak a varázstáskába.

Először a Papírtengerre érkeztek, Egon nem hitt a szemének, a hullámok kartonból voltak és sok-sok elhasznált füzet és újság repdesett az égen, mint a sirályok. Az egyikük le is szállt Egon vállára. Aztán egy másik is. Az első kedvesen megkérdezte tőlük, hogy:

„Gondoltátok volna, hogy a papírtök sokszor lehet hasznosítani?”

Mire a másik csak legyintett.

„Időpocsékolás”

Egon zavartan nézett az egyikre, majd a másikra. Mi történik? Most akkor ez jó vagy nem jó?

„Ne is figyeljetek rá, csak lusta. Gyertek, megmutatom, hogy készül a papír”

Az érdektelen papírsirály ciccegett, mint ahogy a nagypapák szoktak.

„Nyilván tudják, hogy fából.”

„Maradj már csendben”

Intette le a kedvesebbik, majd kivitte a partra Egont és a barátait, ahol beavatta őket a rejtelmekbe.

„Szóval miután a fát kivágják és feldarabolják, vízbe áztatják. Egészen pépes lesz a végére. Hidrogén-peroxidot vagy klórt adnak hozzá, hogy fehérebb legyen vagy a színes papírlapokhoz színezőanyagot. Ezután következik a szítálás. Kipréselik a vizet a papírból, hogy meg tudjon száradni. A kész papírt lehűtik, kifeszítik, megszáritják és feltekercselik. Innen mennek tovább más gyárakba, üzemekbe, ahol például matek füzetet készítenek belőle.”

Egon elhúzta a száját, eszébe jutott a házija.

„És hogy kell újrahasznosítani?”

Az érdektelen papírsirály felröhögött.

„Úgyse jegyzed meg”

Egon mérgesen ránézett, mégis minek nézi őt? Ötévesnek?

A kedves papírsirály meglegyintette a társát és folytatta Egonék tanítását.

„Szeretitek a fákat? Miattuk különösen fontos a papírhulladék szelektív gyűjtése, hogy ne kelljen annyit kivágni.”

Lenke elgondolkodott.

„A sima kuka nem jó?”

„Nem bizony. Vigyétek el olyan hulladékgyűjtőhöz, amibe papírt lehet tenni, de figyeljetek arra is, hogy ne kerüljön bele zsíros vagy olajos papír”

„És utána? Mi történik az összegyűjtött papírral?”

„Először egy hulladékválogatóba kerül, ahol eltávolítják az oda nem illő anyagokat, például a műanyag fóliát vagy a fémspirálokat. Ezután több száz kilós bálákba tömörítik és elszállítják olyan papírgyárakba, ahol újrahasznosítják. Például lehet belőle WC-papír vagy doboz is.”

Az érdektelen papírsirály gúnyosan nézett Egonra és a barátaira.

„Szerintetek most már menne a papírgyűjtés otthon is?”

Egon harciasan ránézett.

„Amint hazaértünk szervezünk egy iskolai versenyt, hogy ki tud több papírt összegyűjteni.”

A kedves papírsirály elmosolyodott.

„Ezt akartam hallani. Mehetek is tovább.”

Ahogy Egon, Lenke és Barni útja folytatódott, ők nem tudták ugyan, mert el voltak foglalva, de a városuk kezdett átalakulni. Varázslat? Meglehet. A levegő egy kicsit máris frissebb lett, a patak csillogóbb, és az erdő mintha táncolni kezdett volna örömeiben.

De még korántsem volt vége a küldetésüknek, most kezdtek csak belejönni.

A következő állomás a Fémek Hegye és a Műanyag Erdő volt, ahová alig léptek be, csatlakozott hozzájuk a felelősségteljes tusfürdő doboz és a kételkedő dezodor haverja. A kételkedő dezodor azonnal panaszkodni kezdett.

„A fémhulladékok a legkényesebbek, csak velük ne kelljen találkoznom, több fajtájuk van: vas és acél, alumínium, réz, saválló... borzalmas, tiszta hiszti az összes!”

A felelősségteljes tusfürdő doboz kedvesen ránézett a siránkozó haverjára.

„Na, nem kell elijeszteni szegény gyerekeket. Nem mondom, hogy nincs igazad, sajnos nem egyszerű eldönteni, hogy melyik milyen, úgyhogy azzal is sokat teszteltek, ha a többi hulladéktól külön gyűjtitek.”

Egon feje zsongott. Remek, még egy dolog, amit nem dobhat a vegyes kukába. Lenke kíváncsian nézett a felelősségteljes tusfürdő dobozra.

„Mondasz egy példát?”

„Hogyne, a konzervdoboz, az üdítő doboz, a régi evőeszközök, ezek mind fém hulladékok, de az a jó hírem, hogy újrahasznosíthatók.”

A kételkedő dezodor persze nem hagyta abba.

„Jaj, csak a sprayt, a festékes dobozt meg az elemet ne oda dobjátok. A rossz mikrót se. Ezeket el kell vinni az arra kijelölt hulladékudvarba vagy áruházba. De hát ki érti ezt... Olyan bonyolult!”

„Csak te nem érted, de ha rendszeresen csinálod, akkor higgyétek el, hogy berögzül!”

Jegyezte meg a felelősségteljes tusfürdő doboz.

Barni elgondolkodott. Eszébe jutott, hogy nyaraláskor többször vettek már palackozott vizet.

„Akkor a vizes palack, az műanyag, ugye?
A felelősségteljes tusfürdő doboz bólintott.

„Igen, PET palack.

„És azt is külön gyűjtjük?”

„Igen, a műanyag gyarapodik a leggyorsabban. Ilyen például a műanyag palack, a tejtermékek pohara, a műanyag kupakok, a fólia, amibe az ételeket csomagolják, az eldobható poharak, tányérok. Több száz millió év, mire lebomlik. Ezért is kell újrahasznosítani, amit csak lehet. A PET palackot taposátok laposra és tisztán dobjátok a szelektívbe, az automatába pedig nem összenyomva”

A kételkedő dezodor forgatni kezdte a szeméit.

„Nem tök mindegy? Különben is mi van, ha összeöntik?”

„Jaj maradj már, nem öntik össze. Szépen kiválogatják, megtisztítják, felaprítják és újrahasznosítják az erre alkalmas gyárakban”

Szólt rá a felelősségteljes tusfürdő doboz, de a kételkedő dezodor csak a fejét rázta.

„Nem hiszem, hogy ez nektek sikerülne. Még olyan kicsik vagytok, hogy szelektíven gyűjtsetek a szemetet. És mi van, ha csúfolni fognak érte?”

Egon bátran kihúzta magát.

„Azokat én fogom kinevetni, hogy nem tudják, hogy kell rendesen gyűjteni a műanyagot, nem igaz, srácok?”

Lenke és Barni büszkén nézett össze.

„Szerintem tök felnőttes dolog különválogatni a szemetet”

„Szerintem is”

A felelősségteljes tusfürdő doboz elismerően bólintott, útjukra is engedte a barátokat és még varázslatosabban lett a levegő Egonék városában.

„Látod, mondtam én, hogy ezek a kis drágák nem adják fel olyan könnyen. És én segíték is nektek, mert nagyon kis okosnak tűnnek, nézd ezeket a csillogó szemeket, nézd meg, mondom, hogy nézd meg. Mit szeretnétek tudni, kedveskéim?”

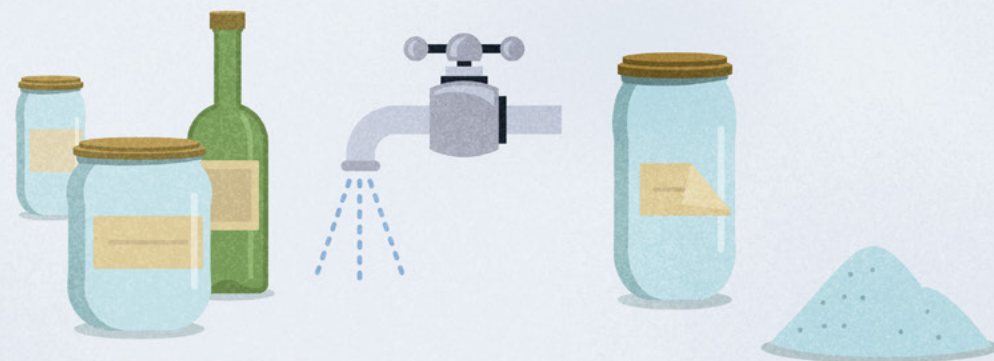
Egon összeráncolta a homlokát.

„Azt nem tudjuk még, hogy mik az üveg szelektív gyűjtésének a szabályai. Ha esetleg arról mesélnétek, az tök jó lenne.”

„Pff, nincs nekem erre időm, a vége úgyis az lesz, hogy összetörök és bedobják a párizsis zsömle mellé.”

Puffogott a zsörtölődő befőttes üveg, majd hátat fordított Egonéknak.

„Ugyan, ugyan, aranyoskáim, ne is foglalkoztatok velem, rosszul aludt az éjszaka.”

Az a mi nagy szerencsénk, hogy az üveg újrahasznosítható és újra is tölthető. Nagyon jó kis anyag, ha színe szerint válogatva gyűjtitek, szinte 100%-ban akárhányszor újrahasznosítható. Miután a megfelelő gyűjtőszigetre elviszitek, van, amit kitisztítanak és újratöltik, van, amit ledarálnak, megolvasztják és utána egy új terméket állítanak elő belőle. Hát nem fantasztikus?”

„De, nagyon, annyira fantasztikus, hogy mindjárt összetöröm magam a nagy izgalomban”

Akadékoskodott a zsörtölődő befőttes üveg, de Egon rá se hederített, érdeklődve bólogatott, majd eszébe jutott, hogy milyen nehéz lekaparni a címkét az üvegről, mindig a körme alá megy, mikor megpróbálja, csak játszásiból.

„És a papírcímkét le kell szedni?”

„Nem drágám, nem kell, kimosni sem kell, kivéve, ha olajos vagy zsíros vagy a nagyitöltött káposztája benne maradt, csak akkor. Az se baj, ha összetörök útközben.”

A zsörtölődő befőttes üveg felhorkant.

„Na jó, most már menjetek, mielőtt megvágjátok a kezeteimet”

Az elhivatott befőttes üveg kedvesen integetett nekik,

Egonék pedig elindultak az utolsó állomásukra.

Az Üvegtó már messziről szikrázott, szinte elvakította őket, így aztán eleinte észre se vették, hogy újabb útitársaik lettek. Két kis befőttes üveg kicsi szárnyakkal röppent melléjük. Az egyik elhivatott volt, a másik zsörtölődő, aki folyamatosan nekirepült Egon lábának.

„Itt a vége, álljatok meg, menjetek haza, mondom álljatoook meeeeg”

Egon ránézett Lenkére és Barnira.

„Haza akartok menni, mielőtt teljesítjük a küldetést?”

A többiek megrázták a fejüket. Biztos, hogy nem. Miattuk aztán nem nyeli el az egész bolygót a szemét. Az elhivatott befőttes üveg megkocogtatta a zsörtölődő befőttes üveget.

A Komposzt Szigeten, ami az örök körforgás birodalma, már várta őket a segítőkész almacsutka és cimborája, a megtört tojáshéj. A segítőkész almacsutka lelkesen felült Egon vállára.

„De jó, hogy itt vagytok, végre mesélhetek nektek a komposztálásról!”

A megtört tojáshéj elhúzta a száját.

„Most mit ugrálsz őket körbe? Nem hiszem, hogy igazán érdeklődsz az egész.” Egon megrázta a fejét.

„Éz nem igaz, engem nagyon is érdekel. Tényleg.”

A segítőkész almacsutka izgatottan magyarázni kezdett.

„Tudjátok, a komposztálás egy nagyon érdekes, igazán környezettudatos folyamat. Mi csak úgy hívjuk magunk között, hogy az örök körforgás.”

A megtört tojáshéj felnézett az égre.

„Csak te hívsz így”

„Ő is így hívja, csak most valamiért nem akarja bevallani.”

Lenke kicsit szégyenlősen nézett a segítőkész almacsutkára.

„Elnézést, én annyira nem tudom, hogy ez pontosan mit jelent.”

„Nem baj az, majd szépen megtanulsz. A komposztálás a természet saját módja az újrahasznosításra. Hát nem csodálatos? Tehát például eszel bármilyen zöldséget, majd a maradékot visszajuttatod a természetbe. De ez lehet akár levágott fű, elhervadt virág, mert ezekből humusz keletkezik, a legjobb dolog, amit a konyhai és a kerti hulladékkal tehetsz. Olyan, mintha megetetnéd a földet. Ami neked tápanyag volt, a kertnek is lehet az. Termékenyebb lesz a talaj, az ott termő növények egészségesebbek lesznek. Nagyon szuper cucc!”

Egon összerakta fejben a hallottakat.

„És mi kell hozzá?”

„Szükséged lesz egy komposztládára, az a lényeg, hogy jól szellőzőn és környezetbarát legyen. Aztán pedig csak várni kell, hogy a természet megtegyje, amit meg kell”

A megtört tojáshéj unottan közbeszólt.

„Ha már itt vannak, beszélj nekik a biohulladékokról is.”

Barni érdeklődve nézett rájuk.

„Az micsoda?”

A segítőkész almacsutka azonnal magyarázni kezdett.

„Hát tudod, minden, ami a komposztba kerülhet, illetve azon kívül az állati eredetű ételmaradékok. Például tej vagy a hús.”

Egon elgondolkodott.

„És miért kell külön gyűjteni?”

„Mert értékes nyersanyag és például biogázt lehet előállítani belőle, amivel lehet fűteni vagy áramot termelni.”

A megtört tojáshéj felcsattant.

„Azt kihagytad, hogy ha egybe gyűjtitek a többi szeméttel, elszennyeződik műanyaggal és feleslegesen terheli a lerakót, mert szerves anyag.”

Egon bólintott. Mennyi információ és még mennyi mindent tanulhat erről. Alig várta, hogy ezt otthon is elmesélje. Lenke oldalba bökte a fiúkat.

„Szóval akkor most már Zöldharcosok vagyunk?”

Egon elmosolyodott.

„Szerintem igen.”

Mikor kimasztak a varázstáskából, egy teljesen megváltozott város fogadta őket. A park újra megtelt étellel, a patak vígan csobogott és végre nem kellett oldalazva menni a főtéren. A kalandjuk híre gyorsan terjedt, a Zöldharcosok csapata megosztotta a tudását és hamarosan más gyerekek is csatlakoztak hozzájuk. Egon és a barátai igazi hősök lettek, de nem azért, mert láthatatlanná tudtak válni vagy repültek. Megmutatták a világnak, hogy a legapróbb tettek is sokat számítanak és bárki, bármilyen kicsi is, lehet hős, lézerkard és köpeny nélkül. Tatu mester elégedetten dőlt hátra. Az igazi varázslat nem csak a szelektív hulladékgyűjtésben rejlik, hanem abban is, hogy másokat is erre ösztönzünk.

Zöldharcos öko-kalandjuk története azóta legendává vált, megtanítva mindenkit arra, hogy a hulladék helyes gyűjtésével ők is a Föld őrzőivé válhatnak, és megmenhethetik a bolygót. Legyél Te is HŐS!

Pannon Egyetem
University of Pannonia